

Секція 2: Сучасні вимоги до перекладу та інтерпретації оригінальних французьких творів

Міщук М., студентка 3 курсу
факультету іноземної філології
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

Науковий керівник:
Хайчевська Т. М., канд. філол. наук,
доцент кафедри романської філології
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

**МІСЦЕ РОМАНУ «НУДОТА» (« LA NAUSÉE ») У ТВОРЧОСТІ ТА
ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМІ Ж.-П. САРТРА**

У літературі та філософії ХХ століття значне місце займає Жан-Поль Сартр. Цей французький письменник є впливовою постаттю навіть сьогодні завдяки його значному впливу на мислення читачів та на праці інших видатних авторів і мислителів сучасності.

Роман «Нудота» є важливим не лише для розуміння творчого розвитку Сартра, а й для дослідження екзистенціальних ідей. Ґрунтовне дослідження його роману дозволить краще зрозуміти концепцію абсурдності буття, самотності, свободи та пошуку сенсу життя, що залишається актуальним для сучасного читача.

Зважаючи на тематику та проблематику своїх творів, Ж.-П. Сартр асоціюється з філософією екзистенціалізму попри те, що сам він заперечував і не хотів мати цей ярлик, як і будь-який інший. Саме після публікації роману «Нудота» («La nausée», 1938 р.) письменник стає відомим. А згодом йому у 1964

році присуджують Нобелівську премію, від якої він відмовляється. Своєю літературною та соціальною діяльністю він залиш великий слід у французькій історії. Активне життя літератора завжди мало і політичне забарвлення, а саме у 1968 р., коли він висловив свою солідарність бунтівним студентам [3].

Роман «Нудота» написано у формі записів в особистому щоденнику головного героя Антуана де Рокантена. З цих записів можна дізнатися, що він багато подорожував і зараз пише історичну книгу про Маркіза де Рольбона. Головний герой описує дивне відчуття, яке він ще не може зрозуміти. Упродовж усієї історії головний герой перераховує незначні події свого життя, кожен буденну дрібницю, описує матеріальні речі, які його оточують, ніби підводячи читача до того, що все навколо рівноцінно безглузде: погода; страви, які подають у кафе; люди, з якими він розмовляє. Усе це лише прояви «нудоти» [1].

Антуан постійно згадує минуле, обдумує події, що вже пройшли, аби це дало йому відчуття того, що він ще існує. Проте даремно, це жахливе відчуття переслідує його: *«Я навіть не страждав, просто відчував порожнечу. Потім час поплинув далі й порожнеча збільшилася»* [2, с. 96]. Він відчуває «нудоту» навіть від простих речей, чогось неживого, як, наприклад камінець; або приступ нудоти може застати його під час обіду і він не може позбутися від цього потворного стану.

Крім «нудоти» головного героя постійно переслідує відчуття самотності, яке завжди буде з ним та ніколи не покине його. Він часто згадує про свою колишню кохану Енні, споглядає інших незнайомих йому людей, аналізує їх, осуджує та дивиться на них зверхньо. Антуан вірить, що всі люди самотні: *«Au fond il est aussi seul que moi; personne ne se soucie de lui. Seulement il ne se rend pas compte de sa solitude. Eh bien oui: mais ce n'était pas à moi de lui ouvrir les yeux.»* [4, с. 159]. Він відчуває екзистенційну ізоляцію, переживає екзистенційну кризу: в той час, як інші люди не мають його досвіду спроби взаємодії здаються марними й ілюзорними. Також він піддає абсурдності своє життя та існування, його мучать

думки про сенс існування та ненавидить це: *«Ma pensée, c'est moi: voilà pourquoi je ne peux pas m'arrêter. J'existe par ce que je pense... et je ne peux pas m'empêcher de penser. En ce moment même c'est affreux si j'existe, c'est parce que j'ai horreur d'exister.»* [4, с. 133].

Поступово Антуан де Рокатент примиряється з цим відчуттям «нудоти», приймає його: *«Нудота не минула, і не думаю, що мине; але я вже я не порпаю від неї, це більше не хвороба й не швидкоплинна примха — це я»* [2, с. 181]. Завдяки розумінню та відкриттю для самого себе «нудоти» він став на шлях долати хаосу, який можна подолати, лише прийнявши його [1]. У кінці герої роману думає, що знаходить так званий *сенс життя* у тому, що пише книгу, яка залишить слід про нього в цьому житті назавжди. Хтось буде її читати та замислитися, що існував і жив такий чоловік, на ім'я Антуан, так він залишиться у пам'яті когось після смерті.

«Нудота» Сартра стала не просто літературним твором, але й філософським експериментом, який ліг в основу екзистенціалізму та вважається відправною точкою для розвитку цих ідей. Цей роман окреслив основні поняття філософії екзистенціалізму – абсурдність буття, свободу та відчуження, які стали фундаментом для подальших робіт Сартра та його послідовників. Роман є важливим внеском не тільки у літературу, а й у філософську думку ХХ століття, що робить його актуальним і тепер, адже питання самотності, свободи та сенсу життя є одвічними.

Список використаних джерел:

1. Парамбуль І. «Нудота» як спосіб існування людини у творах Валер'яна Підмогильного та Жана Поля-Сартра. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2018. Випуск 20. С. 73–78.
2. Сартр Ж.-П. Нудота. Видавництво: «Букшелф», 2024. 256 с.
3. Течії екзистенціалізму: у сфері впливу Гусерля й Гайдегера – від Мерлопонті до Сартра і Ясперса. URL: <http://surl.li/tecxlс> (дата звернення: 26.10.2024)
4. Sartre J.-P. La nausée. URL: <http://surl.li/qndpsr> (дата звернення: 26.10.2024)